

Potenciometrie

- Měření rozdílu elektrického potenciálu mezi dvěma elektrodami při nulovém el. proudu
- Elektroda – **indikační** (měrná) – potenciál závisí na aktivitě nebo koncentraci
referenční – konst. potenciál
- Potenciálový rozdíl – milivoltmetr s vysokým vstupním odporem

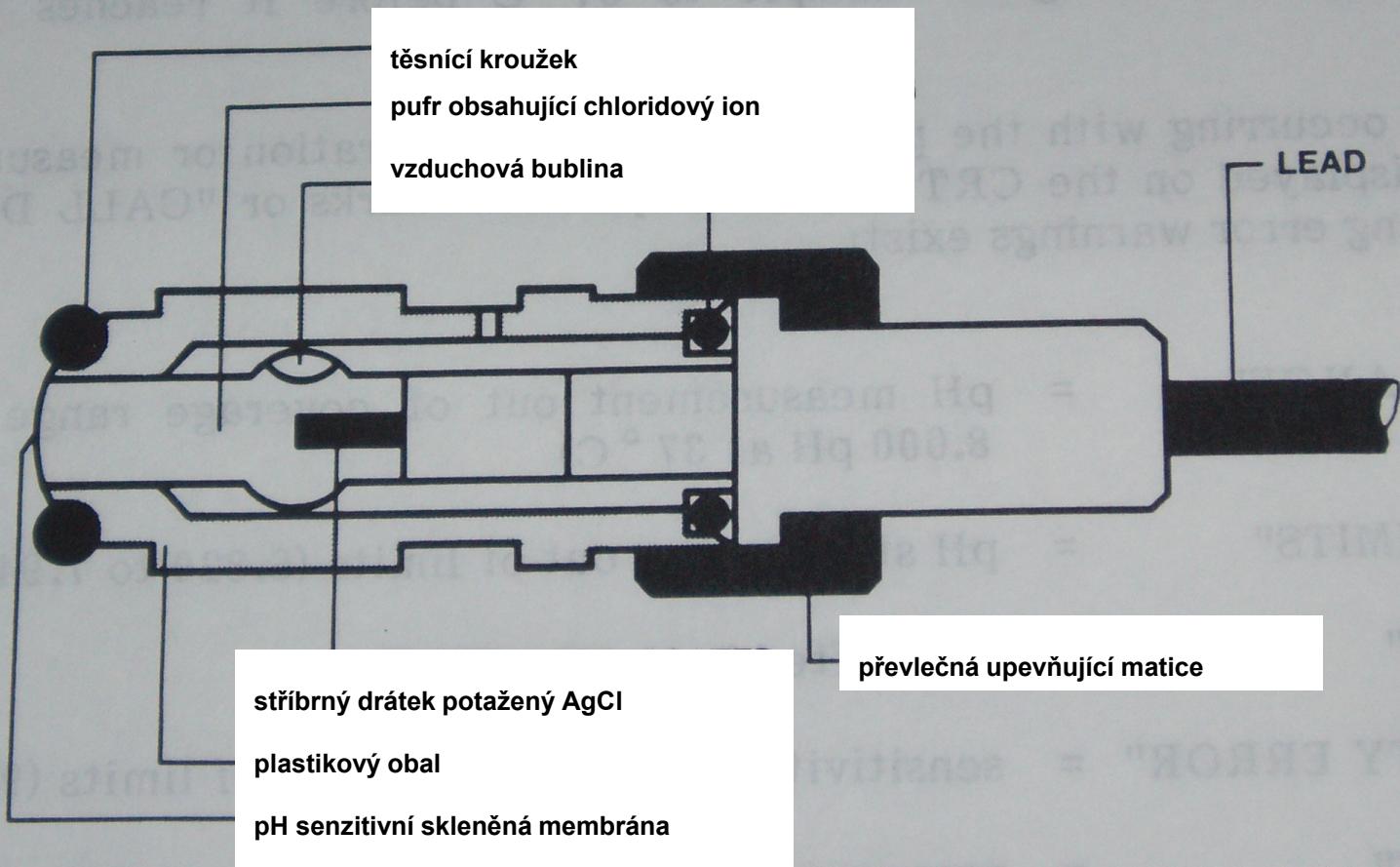
Referenční elektrody

- **Vodíková** – referenční – Pt potažená platinovou černí nasycenou vodíkem – nulový potenciál – nepraktická
- **Kalomelová** – Hg potažená Hg_2Cl_2 v nasyceném roztoku KCL – stálý potenciál
- **Argentchloridová** – Ag drátek potažený AgCl v HCl nebo alk.chloridu – stálý potenciál

Skleněná elektroda

- Reakce skleněné membrány na pH poprvé demonstrována 1906
- Praktická aplikace 1930
- Nejčastěji používaná potenciometrická elektroda
- Pro měření pH v nejrůznějších matricích, vznik potenciálu na základě výměnných dějů
- Souvislost s konstrukcí elektrody na stanovení parciálního tlaku CO_2 (pCO_2 ; Severinghaus 1950) - umožněna výroba analyzátorů ABR
- Membrána skleněné elektrody složena ze směsi SiO_2 , (Al_2O_3) s přídavkem oxidů alkalických zemin nebo alkalických kovů
- Různým složením použitého skla je možné dosáhnout různé selektivity pro měřené ionty (K^+ , Na^+ , Cl^- , Li^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+})
- Vnitřní náplň 0,1 M HCl nebo pufr o pH 4-8
- Svod tvoří argentchloridová nebo kalomelová elektroda

pH ELEKTRODA (skleněná elektroda)

Typické složení selektivní skleněné hmoty pro H^+ :

22% Na_2O , 6% CaO , 72% SiO_2

(selektivita: $H^+ >> Na^+ > K^+$)

Mírnou změnou složení skleněné hmoty se změní selektivita ve prospěch Na^+ :

11% Na_2O , 18% $Al_2 O_3$, 71% SiO_2

(selektivita: $H^+ > Na^+ > K^+$)

Tím je umožněno použití skleněné elektrody k měření Na^+ při pH běžném v krevních vzorcích.

Měření pH

- Po ponoření do roztoku s obsahem vodíkových kationtů - difuze
- H^+ ionty difundují přes skleněnou stěnu elektrody do vnitřního roztoku až se vnitřní roztok nabije na takový potenciál, který začíná již odpuzovat další protony
- Dynamická rovnováha - potenciál skleněné elektrody dosáhne rovnovážné hodnoty - úměrná koncentraci vodíkových iontů v roztoku
- Závislost potenciálu skleněné elektrody na pH má přímkový charakter téměř v celém rozsahu hodnot pH.
- **pH-metry** – kalibrace sadou tlumivých roztoků o známé hodnotě pH

V.C. 2309

LABORATORY
DIGITAL pH METER
OP-211/1

SET:STD1

TEMP. [°C]

7.01

STD1 BY ABS. mV pH
MEAS. REL.

STD1

STD2

30 40 °C
20 10 V/V

tradelkis
BUDAPEST

2309

G

Typ elektrody	Měřený iont
Skleněná elektroda	H^+ , Na^+
PVC membránová elektroda	K^+ , Na^+ , Cl^- , Li^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+}
P_{CO_2}	H^+ (změna pH vlivem CO_2)

Iontově selektivní elektrody

- Jednotlivé ISE elektrody
- Elektrody integrované - integrovaná chipová technologie

Cl

K

Na

HITACHI

HITACHI

HITACHI

X

L

Iontově selektivní elektrody

Stanovení Na^+ :

- skleněná sodíková elektroda
- nebo crown éterový případně crown malonátový ionofor integrovaný do iontověselektivní plastové membrány (PVC, teflon)

Iontově selektivní elektrody

Stanovení K⁺ :

- PVC membrána, v ní zabudován valinomycin (na principu iontové výměny)

Stanovení Cl⁻:

- Polymerní membrána – v ní kvarterní amoniové soli
- Např. trioktylpropylammonium chlorid dekanol
- Membrána zajišťuje iontovou výměnu solí z membrány s chloridovými ionty

Aeroset – firma Abbott: Čip na stanovení Na⁺, K⁺, Cl⁻

Integrated Chip Technology™

New Benchmark in Effectiveness and Efficiency

The image shows the Aeroset ISE Module, a white, compact device with two circular ports on top, connected to a blue and silver reagent cartridge labeled 'N-03A' which contains 'Na+', 'K+', and 'Cl-' ions. The background is a blurred laboratory setting.

Up to 2,000 tests per hour with Integrated Chip Technology ISE Module

- Up to 600 ISE tests (200 samples) per hour; Na⁺, K⁺, Cl⁻

Performs ISE tests on serum, urine, or plasma

Capable of running 15,000 samples, with a total of up to 45,000 tests per chip

- Advanced technology saves time and resources
- Superior cost efficiencies
- Integrated thick layering ionophore technology
- Indirect methodology - superior correlation to flame reference method

*Small sample volume: 15 μ L
Longer ICT™ life
Improved urine applications*

Fully random, discrete ISE sampling

- No continuous pumping - positive displacement pipetting

The system only aspirates what is needed

© 1998 Abbott Laboratories Inc. 30-0553/98-0083/R1- 5 Mar 1998 Printed in USA

Analyzátory ABR

a

krevních plynů

Měřené parametry

pH

pCO₂

pO₂

Dopočítané parametry

Bikarbonáty

Exces/deficit bazí

Saturace Hb kyslíkem

Parametry měřené na analyzátorech ABR

- pH
 $p\text{CO}_2$
 $p\text{O}_2$
 $s\text{O}_2$
 $c\text{Ca}^{2+}$
 $c\text{Cl}^-$
 $c\text{Glu}$
 $c\text{K}^+$
 $c\text{Lac}$
 $c\text{Na}^+$
 $c\text{tBil}$
 $c\text{tHb}$
 $F\text{O}_2\text{Hb}$
 $F\text{COHb}$
 $F\text{MetHb}$
 $F\text{HHb}$
 $F\text{HbF}$

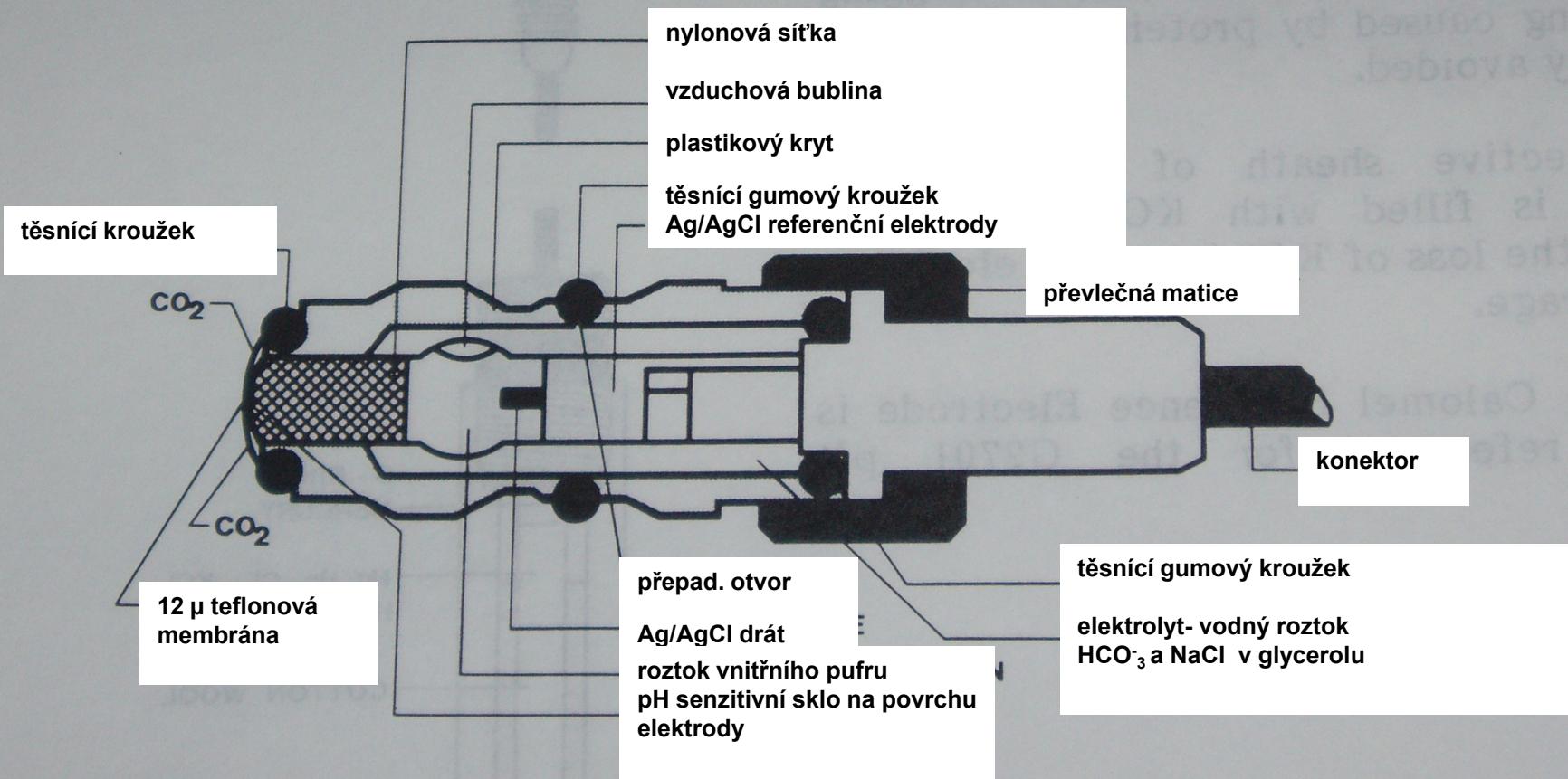
Elektroda pro měření pCO₂ (Severinghaus)

- Příklad aplikace použití skleněné elektrody
- Tenká membrána (20 µm) propustná pouze pro molekuly plynů a vodní páry (silikon, teflon), ionty neprochází
- Vrstva elektrolytu - slabý roztok bikarbonátu a chloridů (kolem 5 mmol/l)
- S elektrolytem je v kontaktu skleněná pH elektroda a referenční argentochloridová (Ag/AgCl) elektroda
- Oxid uhličitý obsažený v měřeném krevním vzorku difunduje přes teflonovou membránu a rozpouští se ve vnitřním elektrolytu elektrody
- Vznikající kyselina uhličitá disociuje a posunuje tak pH vnitřního elektrolytu elektrody na kyselou stranu

- $\Delta \log \text{pCO}_2$ (vzorek) ~ ΔpH (vnitřní elektrolyt elektrody)
- Vztah mezi pCO₂ vzorku a signálem generovaným elektrodou je logaritmický
- Elektroda může být kalibrována buď přesnou směsí plynů nebo roztokem se stabilní hodnotou pCO₂

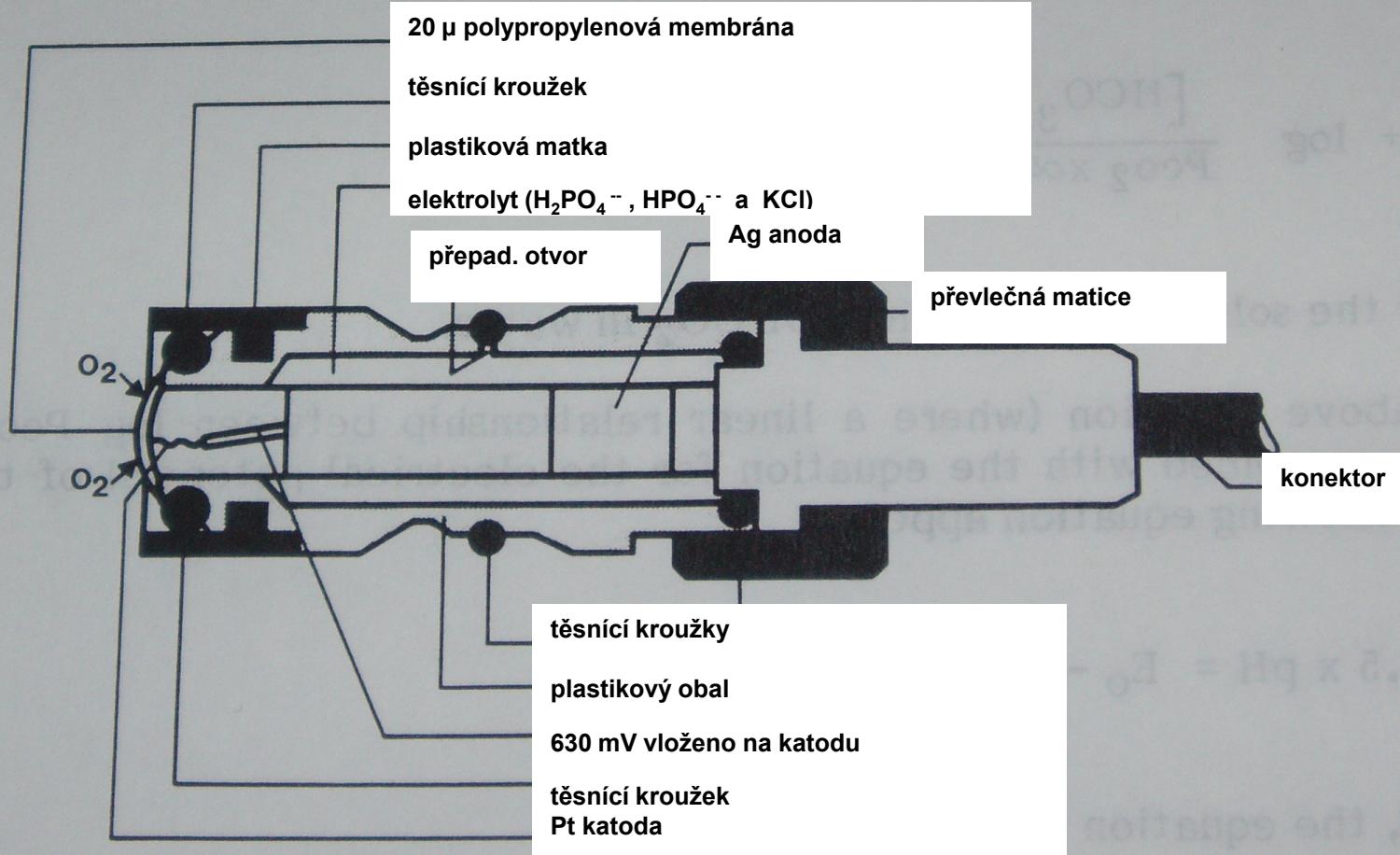
pCO₂ ELEKTRODA (Severinghausova elektroda)

pO₂ ELEKTRODA (Clarkova elektroda)

- pO₂ definován, jako parciální tlak kyslíku v plynné fázi, který je v rovnováze s krví - měřen kyslíkovou elektrodou
- pO₂ elektroda je amperometrická (polarografická) elektroda.
- Skládá se z katody (platinový drátek zatavený ve skleněné tyčince) a anody (Ag/AgCl argentchloridová elektroda) ponořených do fosfátového pufru
- Plášť elektrody překryt membránou propouštějící molekuly kyslíku (polypropylenová membrána o tloušťce 20um)
- Platinová elektroda je elektrickým obvodem trvale polarizovaná konstantním napětím
- Polypropylenová membrána chrání platinovou elektrodu proti kontaminaci bílkovinami obsaženými v krevním vzorku
- Kyslík z krevního vzorku difunduje přes polypropylenovou membránu do elektrolytu uvnitř kyslíkové elektrody a je redukován na katodě ($O_2 + 4e^-$)
- Vzniká elektrický proud mezi anodou a katodou - je proporcionální parciálnímu tlaku kyslíku v krevním vzorku

pO₂ ELEKTRODA (Clarkova elektroda)

pH

pCO₂

pO₂

v.c. 88R87N03

ABL 300

RADIOMETER
COPENHAGEN A/S

HUMIDIFIERS

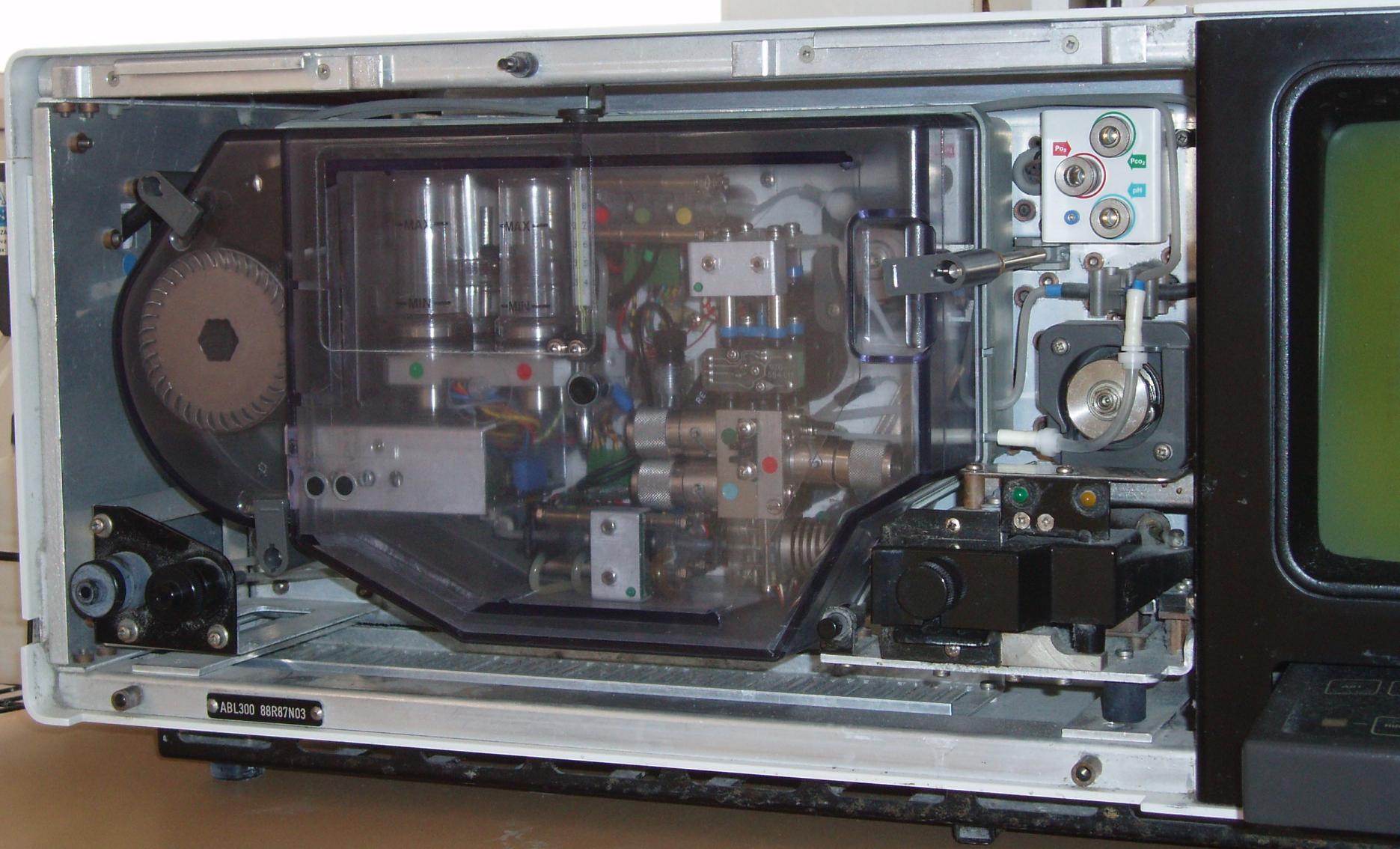
EMPTY AND REFLUX TUBE
20 ml DISTILLED WATER

STOP INJECTING SAMPLE WHEN SAMPLE LIGHTS
FORCED INJECTION MAY CAUSE HEMOLYSIS.

READY

SAMPLE

ASPIRATE

ABL300 88R87N03

OMNI S: Roche Diagnostic

OMNI S: Roche Diagnostic

- Vhodný i na jednotky intenzivní péče, na operační sály, pooperační pokoje a dialýzu
- Čtecka ČK
- Stanovení bilirubinu - novorozenecká oddělení (malý objem)
- 2 nebo 3 multireagenční kontejnery
- Kalibrační roztoky – carbonáty, bikarbonáty, elektrolyty, pH pufr
- Detekce hladiny reagencií a zaznam výměny kontejneru
- Měřené parametry:
PO₂, PCO₂, pH
Na, K, Ca, Cl
Glu, Lac, Urea
O₂Hb, HHb, COHb, MetHb
Total Hemoglobin (tHb)
Saturace kyslíkem (SO₂)
Hematokrit Hct
Bilirubin

OMNI S: Roche Diagnostic další vybavení

- Oxidometrický modul – hemoglobin celkový a deriváty – spektrofotometricky
- Modul na celk. hemoglovin a měření saturace kyslíku – měření absorpce světla na základě světelného rozptylu na erytrocytech

Rapidlab 800 - Siemens

Radiometer:

ABL 800 Flex

ABL 80Flex

POCT analyzátoru ABR v nemocniční síti – software Rapidlink Siemens

Biosenzory

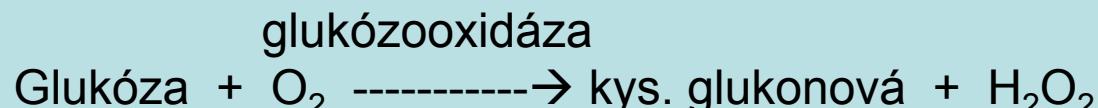
- Specifický druh chemického senzoru - z biologického indikačního prvku a chemického převaděče
- Biologickým prvkem je nejčastěji specifický enzym - enzymové elektrochemické biosenzory
- Enzym katalyzuje specifickou enzymovou reakci se specifickým substrátem
- Výsledkem reakce je měřená tvorba produktu, nebo rozklad substrátu
- Biosenzory pro glukosu, laktát, kreatinin a močovinu
- Jsou součástí glukosových analyzátorů, ABR analyzátorů, ale také velkých automatických biochemických analyzátorů (Beckman)

Glukosové analyzátory

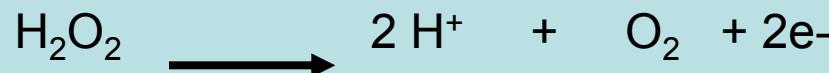
Stanovení kapilární glukosy

SensoStar G, firma DiaSys

- Enzymatickoamperometrický princip
- Enzymový amperometrický biosenzor (imobilizována glukosoxidasa) na stanovení glukózy využívá k měření vznikající peroxid vodíku:

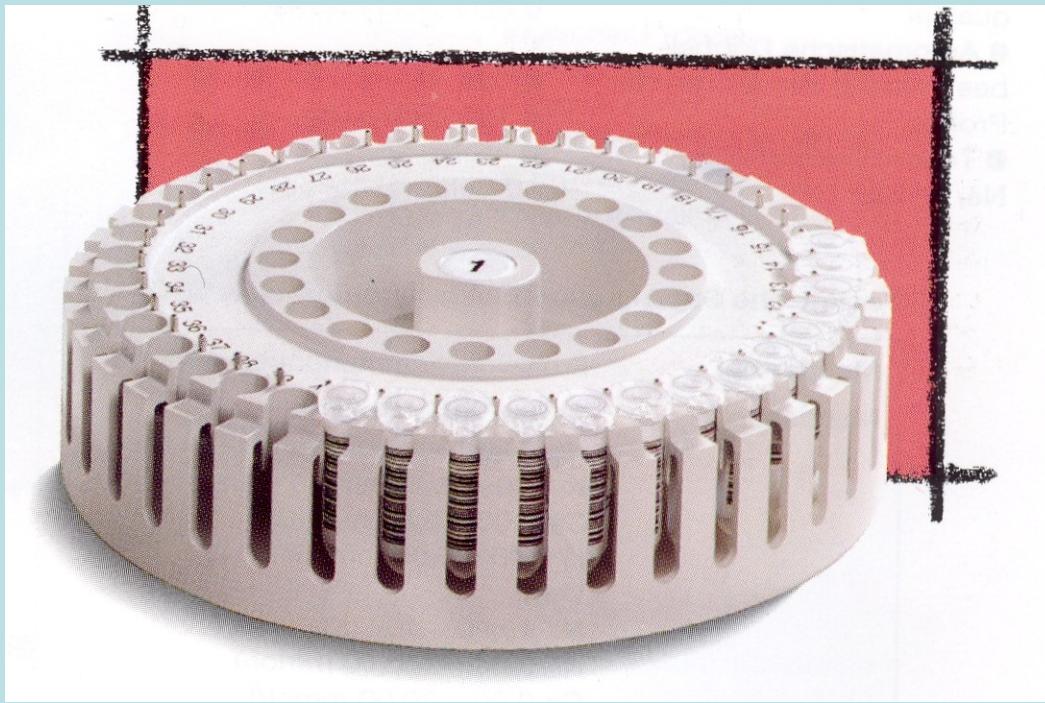
Vznikající peroxid je oxidován na platinové elektrodě při konstantním potenciálu podle rovnice:

Je měřená časová změna proudu, která je úměrná koncentraci glukózy ve vzorku.

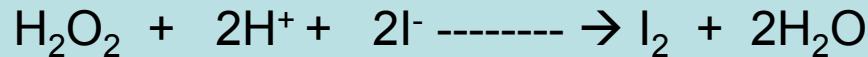
Glukosový a laktátový analyzátor EBIO plus - Eppendorf

Glukosový analyzátor Beckman

- Beckmanova pO₂ elektroda
- Glukózooxidáza v systémovém roztoku analyzátoru
- Glukózaoxidáza katalyzuje reakci:
glukózooxidáza
$$\text{Glukóza} + \text{O}_2 \longrightarrow \text{kys. glukonová} + \text{H}_2\text{O}_2$$
- Vznikající peroxid vodíku rozložen cestou, která nevede k tvorbě kyslíku
- Reagencie v systémovém roztoku - I⁻

Rychlosť poklesu kyslíku je funkčí koncentrácie glukózy v mēřeném vzorku.

POCT glukometry

Princip:

- Biosenzor
- Fotometrie

POCT glukometry

Seznamte se s naším nejrychlejším glukometrem.

Měření krevního cukru s Accu-Chek Active.

To pravé pro Vaše životní tempo.

Rychlý!

- doba měření cca 5 sekund
 - malý vzorek - 2 μ l
- paměť na 200 hodnot s uvedením data a času
 - průměr za posledních 7 nebo 14 dní
- bezdrátový přenos dat do PC přes infračervený port

Jednoduchá obsluha!

- Jednoduchá obsluha díky automatickému zapínání a vypínání
- uživatelsky přátelský s ikonami čitelný displej se silnými písmeny
 - snadné kódování pomocí kódovacího čipu

Bezpečný!

- externí kontrola (viz nákres shora) prokázala vysokou přesnost glukometru Accu-Chek Active

• téměř v laboratorní kvalitě - systém Accu-Chek Active vykazuje vysokou přesnost s průměrnou CV odchylkou menší než 2%

- dokonalá kontrola nedostatečného množství krve prostřednictvím nové 3. elektrody v optickém systému glukometru
- univerzální vzorky - s Accu-Chek Active můžete používat kapilární, venózní, arteriální nebo neonatální krevní vzorky
 - široké čtecí rozmezí: 0,6 - 33,3 mmol/l (10 - 600 mg/dl)
 - široké teplotní rozmezí: 10 - 40 °C
 - možnost označit kontrolní měření
- pro ještě vyšší bezpečnost možnost vizuální kontroly

POCT glukometry v nemocniční síti

- Software nabízí firmy Abbott, Roche Diagnostic, Johnson and Johnson
- Stav glukometru a kontrola vidět v laboratoři – zajištění kvalitních výsledků
- Výsledky v LIS a NIS
- Učtováno do pojišťovny